

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME
EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

ODLUKA

Zahtjev br. 69108/17
Oliver ŽULIĆ
protiv Hrvatske

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući 5. srpnja 2022. u odboru u sastavu:

Erik Wennerström, *predsjednik*,
Lorraine Schembri Orland,
Ioannis Ktistakis, *suci*,

i Liv Tigerstedt, *zamjenica tajnice Odjela*,
uzimajući u obzir:

zahtjev (br. 69108/17) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatski državljanin g. Oliver Žulić, koji je rođen 1976. godine i živi u Kršanu („podnositelj zahtjeva”) i kojeg je zastupao g. B. Zustović, odvjetnik iz Pazina, podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija”) dana 15. rujna 2017.

odluku da se Vladu Republike Hrvatske („Vlada”), koju je zastupala njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik, obavijesti o zahtjevu očitovanja stranaka nakon vijećanja odlučuje kako slijedi:

PREDMET SPORA

1. Predmet se odnosi na troškove postupka u podnositeljevu predmetu protiv banke i navodne različitosti u domaćoj sudskoj praksi o tom pitanju.

2. Dana 18. ožujka 2015. podnositelj zahtjeva podnio je Općinskom sudu u Labinu tužbu protiv banke: (i) tražeći da se odredba u Ugovoru o kreditu koji je sklopio s tom bankom, a koja se odnosi na postojanje promjenjive kamatne stope, utvrdi djelomično ništetnom i (ii) potražujući povrat preplaćenih kamata. Tužena banka u cijelosti je osporila tužbeni zahtjev.

3. Dana 16. prosinca 2015., nakon što je doneseno novo zakonodavstvo, podnositelj i banka sklopili su Dodatak Ugovoru o kreditu, kojim su

promijenili kamatnu stopu i valutu kredita. Banka je o tome obavijestila sud 25. siječnja 2016.

4. Dana 16. lipnja 2016. podnositelj zahtjeva povukao je tužbu navodeći da je s bankom izvansudskim putem riješio spor i da je banka udovoljila zahtjevu u cijelosti.

5. Na glavnoj raspravi održanoj 20. lipnja 2016. punomoćnik banke pristao je na povlačenje tužbe. Međutim, naveo je da sklapanjem Dodatka međusobni odnosi stranaka nisu riješeni na način koji je istovjetan podnositeljevu tužbenom zahtjevu te da stoga povlačenje tužbe nije bilo posljedica udovoljenja tužbenom zahtjevu od strane banke. Obje su stranke potraživale troškove zastupanja u parničnom postupku.

6. Rješenjem od 28. lipnja 2016. sud je utvrdio da je tužba povučena te je podnositelju dosudio naknadu troškova. Nadalje je naveo da bi podnositelj, da nije povukao tužbu, ipak s njom uspio u postupku. Obje stranke podnijele su žalbu.

7. Dana 22. veljače 2017. Županijski sud u Slavonskom Brodu preinačio je prvostupanjsko rješenje i naložio da svaka stranka snosi svoje troškove. Naveo je da se, iako postupak nije završio sudskom nagodbom, u danim okolnostima na rješenje o troškovima postupka treba analogno primijeniti odredbu članka 159. stavka 1. Zakona o parničnom postupku (vidi stavak 11. ove odluke).

8. Podnositelj zahtjeva zatim je podnio reviziju protiv rješenja o troškovima koju je Vrhovni sud proglasio nedopuštenom.

9. Ustavni sud proglasio je naknadnu ustavnu tužbu podnositelja zahtjeva nedopuštenom. Odvjetnik podnositelja zahtjeva primio je to rješenje 26. svibnja 2017.

10. Podnositelj zahtjeva prigovorio je, na temelju članka 6. stavka 1. i članaka 13. i 14. Konvencije, kao i na temelju članka 1. Protokola br. 1 uz Konvenciju, zbog propusta domaćih sudova da nalože da mu se nadoknade troškovi postupka. Konkretno, tvrdio je da je sudska odluka u njegovu predmetu kojom je naloženo da svaka stranka snosi svoje troškove parničnog postupka bila u suprotnosti s dobro utvrđenom sudskom praksom Vrhovnog suda i da je sudska praksa domaćeg suda o tom pitanju bila različita.

OCJENA SUDA

11. Sud na početku primjećuje da je člankom 158. stavkom 1. Zakona o parničnom postupku (dalje u tekstu: „ZPP”) predviđeno da je tužitelj koji povuče tužbu dužan tuženiku nadoknaditi parnične troškove, osim ako je tužba povučena odmah nakon što je tuženik udovoljio zahtjevu. U potonjem slučaju, tuženik je dužan nadoknaditi troškove postupka tužitelju. U skladu s člankom 159. stavkom 1. ZPP-a, u slučaju sklapanja sudske nagodbe, svaka stranka podmiruje svoje troškove postupka.

12. Sud nadalje primjećuje da su domaći sudovi doista imali različite pristupe u brojnim sličnim predmetima koje su pojedinci pokrenuli u vezi s bankovnim kreditima u švicarskim francima. Primjenjujući članak 158. stavak 1. ZPP-a, neki su sudovi smatrali da troškove postupka trebaju snositi banke jer su tužitelji povukli tužbe odmah nakon što su banke udovoljile njihovim zahtjevima¹, dok su drugi sudovi smatrali da tužitelji bankama trebaju nadoknaditi troškove postupka jer sklapanjem dodatka ugovoru o kreditu nisu zapravo udovoljile njihovim zahtjevima². Konačno, kao u predmetu podnositelja zahtjeva, neki su sudovi takve dodatke odlučili tumačiti kao izvansudske nagodbe i analogno primijeniti članak 159. stavak 1. ZPP-a, kojim je predviđeno da svaka stranka snosi svoje troškove postupka.³

13. Kad je riječ o potonjem pristupu, točno je da je Vrhovni sud u svojoj odluci br. Rev-2046/10 od 27. lipnja 2012. naveo da se članak 159. stavak 1. ZPP-a ne primjenjuje analogno na izvansudske nagodbe. Umjesto toga, u predmetima kao što je podnositelj, sudovi trebaju primijeniti članak 158. stavak 1. ZPP-a te utvrditi u svakom pojedinom predmetu je li tužiteljevu zahtjevu doista udovoljeno uzimajući u obzir sadržaj tužbenog zahtjeva, podnesak tužitelja o povlačenju tužbe i sadržaj očitovanja tuženika na obavijest o povlačenju tužbe, kao i priložene dokaze (vidi Zaključak 4. Vrhovnog suda, br. Su-IV-201/17 od 2. lipnja 2017.).

14. Podnositelj zahtjeva u ovom predmetu tvrdio je da je, u skladu s člankom 158. stavkom 1. ZPP-a, trebalo naložiti banci da mu nadoknadi troškove postupka. Da bi to bio slučaj, morala su biti ispunjena dva kriterija: banka je morala udovoljiti njegovu zahtjevu, a povlačenje tužbe moralo je uslijediti odmah nakon što je udovoljeno zahtjevu.

15. Suprotno očitovanju Vlade, puka činjenica da je podnositelj zahtjeva povukao svoj tužbeni zahtjev tek nekoliko mjeseci nakon što mu je banka navodno udovoljila, ne znači da je izgubio pravo na naknadu troškova postupka (vidi, primjerice, rješenje Visokog trgovačkog suda br. Pž-4146/13 od 6. studenoga 2013.). Ključno je to je li banka doista udovoljila tužbenom zahtjevu kako ga je formulirao podnositelj.

16. S tim u vezi, Sud primjećuje da je u svojem tužbenom zahtjevu podnositelj tražio da se promjenjiva kamatna stopa sadržana u Ugovoru o kreditu utvrdi ništetnom, kao i to da mu se nadoknade preplaćene kamate (vidi

1. Vidi, primjerice, odluke Županijskog suda u Osijeku br. Gž-677/16 od 24. ožujka 2016., Županijskog suda u Zagrebu br. Gž-4590/16 od 28. lipnja 2016. i Županijskog suda u Rijeci br. Gž-2343/16 od 8. studenoga 2017., Županijskog suda u Zadru br. Gž-1386/16 od 10. veljače 2017., Županijskog suda u Velikoj Gorici br. Gž-800/18 od 25. ožujka 2019. i Županijskog suda u Bjelovaru br. Gž-397/17 od 26. srpnja 2019.

2. Vidi, primjerice, odluke Županijskog suda u Zagrebu br. Gž-2953/16 od 26. travnja 2016., Županijskog suda u Varaždinu, Stalne službe u Koprivnici br. Gž-782/16 od 18. svibnja 2016. i Županijskog suda u Šibeniku br. Gž-916/17 od 26. travnja 2017.

3. Vidi, primjerice, odluke Županijskog suda u Slavanskom Brodu br. Gž-1302/16 od 19. listopada 2016. i Županijskog suda u Sisku br. Gž-1426/16 od 27. siječnja 2017.

stavak 2. ove odluke). Međutim, Dodatkom Ugovoru o kreditu izmijenjene su kamatna stopa i valuta kredita, ali u njemu se ne spominju sudski postupak koji je u tijeku kao ni troškovi tog postupka ili pravo na naknadu za navodno preplaćenu kamatu (vidi stavak 3. ove odluke). Nadalje, banka je izričito navela da potpisivanjem Dodatka nije udovoljila tužbenom zahtjevu kako ga je formulirao podnositelj. Štoviše, prvostupanjski sud naveo je da bi podnositelj zahtjeva uspio u postupku da nije povukao tužbu (vidi stavak 6. ove odluke), što pak podrazumijeva da banka nije udovoljila njegovu tužbenom zahtjevu jer bi u tom slučaju njegov zahtjev bio odbijen kao neosnovan. U takvim okolnostima, Sud nije uvjeren da se može reći da je banka udovoljila podnositeljevom tužbenom zahtjevu ili da bi se članak 158. stavak 1. ZPP-a primijenio u korist podnositelja zahtjeva tako da mu se dosudi naknada troškova.

17. Sud nadalje primjećuje da, na temelju rješenja domaćeg suda o troškovima, podnositelj zahtjeva nije bio doveden u položaj u kojem je financijska naknada koja mu je dosuđena konzumirana troškovima koje mu je naloženo platiti tuženiku (vidi, *a contrario*, *Čolić protiv Hrvatske*, br. 49083/18, stavak 59., 18. studenoga 2021.). Naprotiv, podnositelju je samo naloženo platiti troškove vlastitog punomoćnika, što je svojstveni aspekt parničnog postupka i u ovim se okolnostima ne može tumačiti kao nerazmjerno ograničenje njegova prava na pristup sudu ili njegova prava vlasništva.

18. Zaključno, iako je drugostupanjski sud možda pogrešno primijenio domaće pravo u predmetu podnositelja zahtjeva i postojale su određene razlike u sudskoj praksi o tom pitanju (vidi stavak 13. ove odluke), uzimajući u obzir to da podnositelj nije bio dužan platiti nikakve troškove postupka banci te da bi odluka o troškovima najvjerojatnije bila financijski nepovoljnija za podnositelja da je primijenjen članak 158. stavak 1. ZPP-a, Sud utvrđuje da podnositelj nije pretrpio značajnu štetu u danim okolnostima.

19. U svjetlu gore navedenog i s obzirom na prethodne predmete protiv Hrvatske u vezi s troškovima postupka (vidi gore navedeni predmet *Čolić; Klauz protiv Hrvatske*, br. 28963/10, 18. srpnja 2013.; i *Cindrić i Bešlić protiv Hrvatske*, br. 72152/13, 6. rujna 2016.), Sud smatra da se prigovori izneseni u ovom predmetu ne odnose na važno načelno pitanje, koje bi moglo opravdati daljnje ispitivanje tih prigovora, i da interesi poštovanja ljudskih prava ne traže takvo ispitivanje.

20. Budući da su uvjeti tog kriterija nedopuštenosti stoga ispunjeni, Sud utvrđuje da se ovaj zahtjev mora proglasiti nedopuštenim na temelju članka 35. stavka 3. točke (b) i stavka 4. Konvencije.

Iz tih razloga Sud jednoglasno

utvrđuje da je zahtjev nedopušten.

ODLUKA ŽULIĆ protiv HRVATSKE

Sastavljeno na engleskom jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana
1. rujna 2022.

Liv Tigerstedt
Zamjenica tajnice

Erik Wennerström
Predsjednik

Prevela prevoditeljska agencija Alkemist

ALKEMIST
European Translation Agency
ALKEMIST/STUDIO d.o.o.
Miramarska 24/6, 10 000 Zagreb
OIB: 72466496524